

КНИГА НА СВЕТИТЕ ТАЙНИ НА ЕНОХ

Пълно заглавие: Книга за светите тайни на Енох (1) ? мъж
мъдър и велик в изкуството. Него възлюби Господ и го прие
да види живота във висините и премъдрото, велико, не
побиращо се в човешките представи царство на Бога
Вседържителя, както и да усети привидното, славно, светло и
многооко присъствие на господните служители, да съзре и
непоклатимите безплътни войни, подредени по сан и степен
около престола Господен, а и необяснимата същност на
множеството стихии, различни видения и да чуе неописуемите
звуци на херувимските песни, и сам да се убеди в
безкрайността на света.

I. Енох рече: Синът ми Матусалам (2) се роди по времето,
когато навърших 165 години. След това живях още 200 години
и станах точно на 365 години. В първия месец след това, в
един специален ден ? в първия ден на първия месец (3), аз,
Енох, бях сам в дома си и почивах на одъра си. И както си
спях, сърцето ми бе обхванато от огромна скръб и си
рекох: ?Ето, очите ми се изпълниха със сълзи, какво ли ще
ми се случи?? И пред мене се появиха двама огромни мъже ?
великани каквито никога не бях виждал през живота си.
Лицата им грееха като слънца, очите им бяха като запалени
свещи, а от устите им излизаше огън. Одеждите им бяха сякаш
от пяна, оцветена с множество багри. Имаха криле по-
блестящи от злато, а ръцете им бяха по-бели от снега.
Застанаха покрай одъра до главата ми и ме повикаха по име.
Аз се стреснах, събудих се и видях на яве, че тези мъже са
до мене. Станах и им се поклоних, но бях обзет от ужас, а
очите ми се заслепиха от страх. А мъжете ми рекоха: ?Дерзай
към истината, Еноше, не бой се! Извечният Бог ни изпрати
при тебе ? и ето, днес ти ще се възкачиш с нас на небето.
Затова кажи на синовете си и на цялото си домочадие как да
управляват без тебе дома ти. И нека никой да не пита за
тебе, докато Господ не те върне при тях.? Побързах да ги
послушам и излязох от дома си, като затворих вратите, както
те ми казаха. Извиках синовете си Матусалам, Регим и Гандад
(4) и им предадох онова, което ми казаха ония предивни
мъже.

II. Чуйте, чедра мои, не зная къде отивам и какво ще ми се
случи, но вие, деца мои, не се отклонявайте от Божиите
закони, знайте, че сте пред Божието лице и пазете
заповедите му. Не осквернявайте молитвите за спасението си,

за да не унищожи Господ труда на ръцете ви. Не лишавайте Господ от даровете си и той няма да лиши хранилищата ви от даровете, които дава на молещите се и на даруващите го.

Благославяйте Господа като му обричате първенците от стадата си и сред децата си, и благоволенieto му ще бъде с вас во веки. Не се отклонявайте от Господа, не се кланяйте на лъжливи богове ? такива, които не са създали нито небето, нито земята, нито пък живите твари, защото ще погинат и те, и тия, които ги почитат. Нека се всели в сърцата ви страхът Господен! А сега тръгвам, чеда мои, и никой да не ме търси, докато Господ не ме върне обратно при вас.

III. Още докато говорех на синовете си, ония мъже ме извикаха, положиха ме на крилете си, възнесоха ме на първото небе и ме поставиха върху облаците, които ме понесоха по-нагоре. И над себе си видях въздух, а по-нагоре ? ефир. Поставиха ме на първото небе и ми показаха едно преголямо море, много по-голямо от всички земни. И пред лицето ми преминаха старейшините и властниците на звездните чинове. Показаха ми 200 ангела (5), които се разпореждат със звездите и небесното устройство, и които летят с крилата си из въздуха и плуват в морето до всички планети. Съгледах и огромни купчини сняг и лед и ангели, които ги пазят в страшни хранилища, както и скривалищата, откъдето влизат и излизат облаците. Показаха ми и скривалището на росата, която прилича на зехтин от маслини, нужен за всеки цвят на земята. Ангелите-пазители на скривалищата ми показаха как се отварят и затварят те.

IV. И поеха ме отново мъжете и ме въздигнаха на второто небе. Посочиха ми и видях тъма, по-гъста от тъмата земна. В нея съгледах бледи сенки, които висят на вериги, очакващи Страшния съд. Тези ангели бяха тъмни, по-мрачни от земния мрак и плачеха ежечасно. Попитах мъжете които бяха с мене: ?Защо се измъчват непрекъснато?? А мъжете ми отговориха: ?Това са отстъпници от Господа. Те не слушаха заповедите му, а действаха на своя воля и се отделиха със своя княз, който сега е поставен на петото небе. Аз много ги съжалих, а те ми се поклониха и ми рекоха: ?Божичовече, помоли се на Господа за нас.? Аз им отвърнах с думите: ?Кой съм аз ? аз съм един простосмъртен и не мога да моля за ангели. Кой знае къде ще отида самият аз, какво ще срещна и ще има ли за мене кой да се помоли??

V. И поеха ме оттам мъжете и ме възкачиха на третото небе и ме поставиха сякаш посред рога на изобилието. Това място бе неопишуема прелест. Видях на едно място всички благоцветни дървета с плодовете им ? зрели и благоуханни. Тук бяха поставени и всички ястия и благоуханни подправки. Там беше и Дървото на живота, на което почива Господ, когато слиза в рая. Това дърво излъчва неопишуема доброта и благоухание и е по-красиво от всички земни растения; отвсякъде е като златно, пурпурно и огнезрочно и покрива целия рай. В него има по нещо от всяко дърво и от всеки плод, корените му са в рая и достигат до изхода на земята. По този начин раят е поставен между тленното и нетленното. Има и два извора ? единият точи мед и мляко, а другият ? елей и вино. Те се разделят на четири поточета и с тихо ромолене обхождат Едемския рай между тленното и нетленното. Там се разделят на 40 части и на тънки струйки потичат към земята, обикалят в кръг и пак се връщат като въздушните стихии (6). Тук няма безплодни дървета, всяко дърво е благоплодородно. Цялото място е благословено и триста свети ангели, които пазят рая, непрестанно с благи гласове пеят и служат на Господа по цял ден. И рекох: ?Колко прекрасно е това място!? А мъжете ми рекоха: ?Това място, Еноше, е приготвено за праведниците, които изтърпяват всякакви беди в живота си, но въпреки това са отвратени в душите си от неправдата, от която отвръщат очи. Те са отсъждали справедливо, давали са хляб на гладните, на голите са давали ризи да се покрият, повдигали са падналите, помагали са на оскърбените и сираците, които са непорочни пред лицето Господне и нему са служили. За тях е приготвено това място за вечна наслада. И въведоха ме двамата мъже към северната страна и ми показаха там едно ужасно място, където имаше само мъка. Страшна тъма и непрогледна мъгла се спускаха над това място. Нямахме светлина тук, само в средата се разгаря мрачен огън от който изтича огнена река, а отвъд нея студен лед хапе и боде. Видях и един страшен затвор и безмилостни и тъжни ангели, които носят страшни оръжия и жестоки мъчения. И рекох: ?Мъка, мъка, колко страшно е това място!? И отвърнаха ми мъжете: ?Това място, Енох, е приготвено за нечестивите пред Бога, които са вършили зло на земята, правили са магии, баяния, бесовски предсказания и даже са се хвалили със злините си. Това е за тях, които отблъскват душите на отчаяните хора, подтискат бедните като им взимат имота и богатият от чуждото, като си го присвояват. Те могат да нахранят просещия до насита, но предпочитат да го уморят от глад; могат да облекат някой нещастник, но вместо

това го събличат гол. Това е за тия, които припознават Твореца си, а се кланят на бездушни и суетни божества. Те си създават образи, дело на мерзостните им ръце, и им се кланят. За всички тях е приготвено това място и то ще бъде вечното им убежище.

VI. И взеха ме мъжете и ме възкачиха на четвъртото небе и тук ми показаха изгрева и хода на луната и слънчевата светлина. Аз измерих силата на светлината им и разбрах, че слънчевата светлина е 7 пъти по-мощна от лунната (7). Тези светили се движат в кръг със свои колесници, чиито ход е по-бърз от вятъра. И няма за тях покой ни денем, ни нощем ? тръгват и се връщат, движат се непрекъснато. Видях и четири огромни звезди отдясно и отляво на слънчевата колесница, като след всяка от тях имаше още по хиляда по-малки звезди. Бяха общо 8000 звезди, които обикалят след слънцето. През деня слънцето се предвожда от 15 милиона ангели, а през нощта ? от 1000 шестокрили ангела. Те вървят пред колесницата му и му дават огън. Около него летят и два духа в образа на птици. Единият е като феникс, а другият ? като халкедра. Лицата им са лъвски, а главите, краката и опашките ? крокодилски. Цветът им е като на дъга, замъглена от облак и са големи 900 мери (8). Всяка от тях има по 12 крила, подобни на ангелските и в тях крият влага и зной. И както повели Господ, така слизат и се възкачват по земята и небето, разпръсквайки светлина с лъчите си.

И понесоха ме мъжете към източната страна на това небе и ми показаха вратите, от които излиза слънцето в установеното му време, за да обхожда небето според различните часове на деня и нощта и различните месеци на годината. И видях огромно отворстие зад шест врати, всяка от които беше по 61,4 стадия (9). Аз самият ги измерих и се убедих, че големината им е такава. От тях излиза слънцето и отива към земята, изравнява се с нея и влиза в следващия месец. От първата врата излиза 42 дни в годината; от втората ? 35 дни; от третата ? също 35 дни; от четвъртата ? 35 дни; от петата ? 35 дни; от шестата ? 42 дни, после се връща пак през шестата и влиза в петата пак за 35 дни, в четвъртата ? пак за 35 дни, в третата - 35 дни, втората ? 35 дни. И така се изминават всичките дни на четирите годишни времена.

И пак ме понесоха мъжете ? този път на запад и ми показаха още шест големи врати, с отворстия по-големи от източните, срещу които са разположени. В тях залязва слънцето общо 365

и четвърт дни през годината. Така се прибира слънцето на запад. И като влезе в западните врати, 400 ангела взимат венеца му и го носят на Господа, а слънцето продължава и през нощта ходи с колесницата си, но без светлина. И в осмия час на нощта 400-те ангели донасят венеца и го увенчават с него, а фениксът и халкедрата му пеят стихове. Ето защо по това време всички птици пляскат с крилето си и пеят с гласовете си ? радват се на идващата светлина и възвестяват: ?Идва светоносецът и дарява всички твари със светлината си!? И така ми показаха пътя на слънцето и вратите, от които излиза и влиза. Тия врати са огромни, защото обемат дните и часовете на всяка година. Заради това и слънцето е така голямо. Друго е разписанието на луната и мъжете ми го показаха. Нейния ход е свързан с 12 огромни и вечни врати, обърнати на изток ? от тях излиза и влиза луната в определеното и време. В първата врата влиза 31 дни, във втората ? 35 дни, в третата ? 30; в четвъртата ? 30; в петата - 31 дни точно; в шестата ? 31 дни; в седмата ? 30 дни; в осмата ? 31 дни; в деветата ? 31 дни; в десетата ? 31 дни; в единадесетата ? 31 дни и в дванадесетата ? 32 дни. Така обхождат небесните светила източните и западните врати. Слънцето обикаля 365 и четвърт дни, а лунната година е от 364 дни, които се разпределят в дванадесет месеца (според вратите и), сметнато по 29 дни всеки. Така остават още 11 дни от слънчевия кръг, които дават за всяка година лунния епахт (10). Този огромен въртеж продължава 5 години. Освен това на определени периоди луната се смалява, а в други ? расте. И като свършат западните врати, отива със светлината си към източните. Така обикаля ден и нощ по най-ниския небесен кръг по-бързо от вятъра. Около нея летят шестокрили ангели. Лунния кръг има 7 раздела, като всяка лунна обиколка обхващаща по 19 години. А в средата а това небе видях небесни войни, свирещи на тимпани и органи и славещи Бога непрекъснато с благогласно пеене, послушах ги и им се насладих.

VII. И взеха ме на крилето си двамата мъже и ме възкачиха на петото небе. Тук видях безчет небесни войни, наречени ?Григори? (вечно горящи). Видът им е подобен на човешкия, но са много по-големи от хората, лицата им са унили, а устите им са затворени в мълчание. Тук нямаше божествено пеене. Попитах мъжете, които бяха с мене: ?Защо са така посърнали и унили, защо са така мълчаливи и няма богослужение на това небе?? А мъжете ми отвърнаха: ?Това са

григорите ? 200 милиона, които отхвърлиха Господа начело с княза си Сатанаил. След тях тръгнаха и ония, които видях затворени на второто небе, потънали във вечна тъма. Те се спуснаха от престола Господен на земята в местността, наречена Ермон и отхвърлиха обещанията си към Господа на склоновете на Ермонската планина (11). Оскверни се земята от делата им и вкараха жените от човешкия род във велик грях за всички времена, защото незаконно се съвокупляваха с тях. От това се раждат исполини и великани, които създават големи неприятности. Заради това ги осъди Господ със страшна присъда ? да ридаят за братята си и да бъдат изобличени в деня на Страшния съд. Аз рекох на григорите: ?Видях вашите братя и мъченията заради делата им, чух горещите им молби и аз се молих за тях, но Господ ги е осъдил на мрак додето не свършат и небето и земята, во веки.? И попитах ги: ?Защо чакате братята си, а не служите пред лицето Господне? Започнете да служите на Господа, за да не го разгневите до крайност.? Те послушаха нареждането ми, наредиха се в четирите степени на небето и, още докато стояхме при тях с двамата мъже, едновременно засвириха много силно 4 тръби и запяха единогласно григорите. И гласът им достигна до лицето Господне.

VIII. И взеха ме отново ония мъже и ме възнесоха на шестото небе. Тук видях 7 чети пресветли и славни ангели със сияещи като слънчеви лъчи лица. При тях нямаше разлика между вида и облеклото им. Тези чиновци строят и изучават хода на звездите, на слънчевите и лунните фази. Те виждат всяко добро или зло дело на земята, те издават заповеди и поучават, те пеят със сладко бкагогласно пеене и славни хвалебствия въздават. Това са архангелите, които са над ангелите и смирят всичко живо ? небесно и земно. Това са тези, които стоят зад всяко цвете, всяка тревичка и всеки земен плод, който храни земята. Тези ангели наблюдават всеки ден от човешкия живот, и записват всички човешки дела, за да ги представят пред лицето Господне. И сред тях има 7 феникса, 7 херувима и 7 шестокрили, и всички пеят в един глас така, че не може да се опише. И радва се Господ на своето подножие.

IX. И издигнаха ме от там мъжете и ме възнесоха на седмото небе. Тук видях ужасно силна светлина от цялото огнено войнство, на великите архангели, безплътните сили господстващи над всичко, началото на всяка власт. Видях и херувими, серафими, престолите и десетките много очи

полкове, отанимските светлостояния. И убоях се, разтреперих се от голям страх. Поеха ме мъжете и е поведоха към центъра като ми казаха: ?Дерзай, Енох, не бой се!? И отдалече ми показаха Господа, който стоеше на превисокия си престол, а всички небесни войни стояха пред него, подредени на 10 нива по чин, покланяха му се и пак се връщаха на местата си. В радост и веселие, в безмерно сияние пееха песни с тихи и нежни гласове. А силите, които му служат не отстъпват ни денем, ни нощем, а стоят пред него и изпълняват повелите му. Херувимите и серафимите стоят в кръг около престола му и с по шестте си крила го покриват, пеейки тихо пред лицето

Господне. Когато видях всичко това, мъжете ми рекоха: ?Еноше, до тук ни е заповядано да те съпровождаме.?

И си отидоха от мене. Повече не ги видях. Останах сам в края на небето, уплаших се от това, паднах по очи на земята и си рекох: ?Горко ми, какво ме сполетя!? А Господ ми изпрати Гавриил ? един от славните си архангели, който ми рече: ?Дерзай, Енох, не бой се! Стани и ела с мене, за да застанеш пред лицето на вечния Бог!? Отговорих му, като си казах вътрешно: ?Боже мой, душата ми изкочи от вълнение и страх! Изпрати ми мъжете, които ме доведоха до това място, защото на тях се уповавах и с тях ще ида пред лицето

Господне. Но Гавраил ме понесе, както вятърът понася отбрулен лист, и ме постави пред лицето Господне. И видях лицето на Господа (12). Лицето му е силно, преславно, чудно и едновременно преужасно, страшно и някак неясно. Но кой съм аз, та да опиша необятното естество Господне и предивното му и неописуемо лице, и многознайния му лик, и многогласния, превелик и неръкотворен Господен престол, както и ликовите на стоящите около него войни ? серафими и херувими ? и нестихващото им пеене? Красивият му образ е не определим и неизповедуем, а и величието на славата му кой може да опише? Паднах ничком и се поклоних на Господа. И

Господ с устата си ми рече: :Дерзай, Еноше, не бой се!

Стани и застани пред лицето ми во веки.? И архистратиг Михаил ме повдигна и ме доближи до лицето Господне. И рече Господ на слугите си, изпитвайки ги: ?Да пристъпи Енох и да остане пред лицето ми на веки.? А славните му се поклониха и отвърнаха: ?Да бъде думата ти!? И рече Господ на Михаил: ?Ела и съблечи земните дрехи на Енох, помажи го с моето благо мазило и го облечи в ризата на моята слава.? А Михаил направи така, както му рече Господ ? помаза ме и ме облече. Маслото излъчваше силна светлина, допирът му бе благ като на росата, ухаеше на смирна и блестеше като слънчеви лъчи. Огледах се и видях, че съм като един от

славните, без никаква разлика.

Х. И повика Господ един от своите архангели на име Врявоил, който бе по-мъдър от другите и който записваше всички божии дела. Господ каза на Врявоил: ?Донеси книги от хранилищата ми, вземи пръчка за писане, дай я на Енох и му разкажи какво да пише.? И Врявоил бързо ми донесе изящни и благовонни книги и ми даде бързописната си пръчка. И започна да ми разказва за всички небесни и земни явления, за морето и природните стихии, за движението на вятъра, за гръмотевицата, за хода на слънцето, луната и звездите, за особеностите на годишните времена, за устройството на дните и часовете, за облаците. А също и за броя на ангелите и техните песни, за оръжието а небесните войни, за всяко нещо у човека, за песните на всеки различен език, даде ми заповеди и поучения за човешкото битие. Говори ми и за сладкогласното пеене и за всичко, което подобаваше да науча. Врявоил ми говори 30 дни и 30 нощи, без дори за миг да замлъкне устата му. И аз за миг не отдахнах, а записвах всичко, отбелязвах всяко знаменателно явление. Като свършиха тридесетте денонощия, Врявоил ми рече: ?Това, което ти доверих и ти записа, го запиши и за хората, за да знаят, че предварително е отредена съдбата на всяка човешка душа, още преди да се появят небето и земята.? И аз седнах още 30 дни и 30 нощи и събрах всичко, което узнах в 366 книги.

ХІ. И повика ме Господ, и ми рече: ?Седни ми от ляво заедно с Гавриил.? Поклоних се на Господа и той и рече: ?Еноше, всичко, което виждаш и въобще всичко, което съществува ? стои или се движи ? е сътворено от мене. Аз ще ти разкажа как създадох всичко това от небитието и как от невидимо го направих видимо. Това, което днес ще ти разкажа, не съм разкрил дори на ангелите си, нито пък на неразумните и бунтуващи се твари, създадени от мене. Преди нямаше дори светлина ? нямаше нищо. Само аз ходех из тъмата като слънце ? обикалях от изток на запад и от запад на изток. Сега и слънцето понякога си почива, но аз нямах и миг покой, защото трябваше всичко да сътворя. И реших да започна като създам видимост. Най-първо заповядах да слезе отгоре едно от невидимите творения и да стане видимо. И слезе превеликият Адоил (13). Като го погледнах, видях, че от вътрешностите му се излъчва силна светлина. И му рекох: ?Разтвори се, Адоиле, и нека от тебе да изтече светлината!? И той се разтвори и всичко се обля в много

силна светлина, а аз стоях посред нея. И както се носех със светлината, от нея започна да излиза всичко, за което си помислех и реших да сътворя. Видях, че е добро и си направих престол и казах на светлината: ?Застани над престола ми и го обгърни, бъди основа на висшето начало.? И над тази светлина вече няма нищо друго. После се наведох от престола си и извиках към преизподнята: ?Да излезе твърд от невидимото и да стане видима!? И излезе Архас (14), който беше твърд, тежък и черен. И аз му казах: ?Разтвори се, Архасе, и нека това, което е в тебе, да стане видимо.? И той се разтвори и излезе от него голяма чернилка, в която бяха всички твари от долното ниво. Видях, че е добре, и му казах: ?Застани отдолу и се укрепи!? И така стана долната основа, като под тъмата нямаше нищо повече. И заповядах да се смесят части от светлината и тъмнината и да направят нещо тъмно и огромно отвътре, обвито в светлина отвън. Като го разпрострях, от него се получи водата, която запълни бездната между светлината и тъмнината. Около водата направих седем кръга, в които месих мокро и сухо ? сиреч стъкло и лед ? и така станаха звездите. И указах на всяка стихия движението и със седемте звезди. Видях, че е добро и казах на светлината: ?Ти ще бъдеш ден?, а на тъмнината ? ?Ти ще бъдеш нощ.? И стана вечер, а после настъпи утро ? тоест Ден първи!

Така създадох небесните кръгове. После казах на водите отдолу да се съберат в едно и да изсъхнат вълните им. Така и стана, а от вълните направих твърди и големи камъни, а камъните смлях и направих от тях суша, която нарекох земя. Вътрешността на земята нарекох пропаст, сиреч бездна, а морето събрах на едно място и го оковах като с ярем, и му рекох: ?Определих вечните ти предели. Не се разпростирай извън тях!? А посред водата поставих твърдта. Този ден нарекох първозданен.

После стана вечер и пак дойде утро, и бе Ден втори. Тогава към всичко това добавих и огненото естество. Погледнах към твърдите и остри камъни и отблясъка на окото ми стана мълнията, която възприе в себе си и водно естество ? т. е. съчетание от вода и огън, огън и вода, но нито водата погасява огъня, нито пък огънят изсушава водата. Така се роди мълнията, която е по-ярка от слънчевата светлина, а меката вода стана по-твърда и от най-острите камъни. От камъните направих голям огън, от който извадих небесното си войнство ? 10 милиарда ангели, които имат огнени оръжия и

пламтящи одежди. И определих на всеки неговия чин. Един от архангелите обаче на бе доволен от своя чин и си внуши нелепата мисъл да постави престола си високо над облаците и да стане равен на мене по сила. Тогава аз го хвърлих от високото, заедно с подвластните му ангели, които от върха полетяха към бездната. И устроих всички небеса, и бе Ден трети.

На третия ден заповядах от земята да израстат високи дървета и гори, сладки треви и да дадат семена за сеитба. Направих рая, оградих го и поставих на стража около него огнени ангели. Така обнових земята. И стана вечер, и пак утро ? Ден четвърти. В четвъртия ден заповядах да се явят големите светила на небесните кръгове. Върху първия и най-горен кръг поставих звездата Кронос (т. е. Сатурн); на втория, по-нисък, поставих Афродита (т. е. Венера); на третия ? Арес (т. е. Марс); на четвъртия ? слънцето; на петия ? Зевс (т. е. Юпитер); на шестия ? Хермес (т. е. Меркурий), а на седмия ? луната. И украсих долния ефир с по-малки звезди. И наредих на слънцето да свети през деня, а на луната и звездите ? през нощта. Казах на слънцето да обикаля по дванадесетте места на живота (т. е. по Зодиака), а на луната ? по 12-те месеца. Сложих имена на месеците, определих началата, дните и часовете, които обемат. И пак настана нощ, а после бе утрото на Петия ден.

И в този пети ден повелих на морето да създаде всички видове риби, птици и всяка пълзяща и ходеща по земята гад, всички четириноги от мъжки и женски пол. И вдъхнах живот на всички животни. И настана пак вечер, а после утрото на Шен шести.

В шестия ден заповядах на своята мъдрост да сътвори човека от седем части ? плътта му взех от земята; кръвта му ? от росата и слънцето; очите ? от морските глъбини; костите ? от камъните; разумът ? от облаци и ангелски дъх; жилите и окосмението му ? от земните треви; а душата м ? от моя дъх и от вятъра. И дадох му седем свойства: слух на плътта; зрение на очите; обоняние на душата; осезание на жилите; вкус на кръвта; тръпка на костите; сладостта на помислите. И ето реших, че съм създал нещо майсторско ? създадох човека от видимо и невидимо, от смърт и живот; съчетах в него образ и слово ? т. е. създание малко във великото и велико в малкото. И сложих го на земята като втори вид ангел ? честен, велик и славен. Направих го владетел на

земята, надарен с мъдростта ми, и нямаше подобно на него създание на земята от моите творения. Сложих му име от посоките изток, запад, север и юг. Дадох му четири специални звезди и го нарекох Адам (15). Дадох му и свободна воля и му показах два пътя ? към светлината и към тъмнината. И рекох му: ?Ето, това е доброто, а това е злото?, за да разбере любов ли изпитва към мене или ненавист, а и за да знам кои в рода му ще ме обичат. В този миг прозрях естеството му ? той тънеше в неведение за своята същност, а неведението е по-страшно от греха. Така и се оказа ? че именно от незнание съгреши, но си рекох: ?След съгрешението няма да има друго, освен смърт?. Закрих го от слънцето, внуших му да заспи и той заспа. Докато спеше, взех му едно ребро и му направих жена, която да му доведе смъртта. Взех последната буква от името му и я нарекох Майка ? т. е. Ева (16). Адам ? Майка ? т. е. живот земен. И оградих им място на изток, в Едем, където да следват завета ми и да съблюдават заповедите ми. Направих му и отвор в небето, за да вижда ангелите, които пеят победни песни. И пуснах безкрайна светлина в рая. Но дяволът разбра, че искам да сътворя нов свят, който да се подчинява на Адам и той да го владее и царува в него. Дяволът беше бесът на долните места и там си беше направил сатанинско небе, тъй като името му бе Сатанаил. Там той не промени ангелското си естество, но поквари ума си, защото с разума си разбираше какъв грях е сторил. Затова реши да стори зло на Адам. С променен образ влезе в рая и прелъсти Ева, без да се докосва до Адам. Заради нейното невежество обаче проклев и двамата. Но онова, което преди благослових, не го проклев, даже и това, което не бях благословил, и него не проклев. Нито човека проклев, нито земята, нито никоя твар, а проклев само лошите постъпки на човека ? злите плодове на това създание, плод на моя пот и труд. И рекох: ?Земя си и земя ще станеш. От земя те направих и няма да те погубя, но ще те върна там, откъдето те взех. Мога обаче отново да те въздигна при Второто си пришествие. ? И благослових всичките си творения ? видими и невидими ? в седмия ден, когато си починах след всички тези деяния. На осмия ден реших това да е край на моята първа седмица и началото на следващата, та първият ден на всяка седмица да е неделя и осмият ден да е пак неделя.

Ето, Енох, както ти казах, както ти разбра и както видя всичко на небето и на земята, а както записа и в книгите ? чрез премъдростта си сътворих всичко това отгоре до долу и

от началото до края. И няма ни съобщник, ни продължител на делата ми. Самият аз съм вечен и неръкотворен. Безкрайна е мисълта ми, съветник ми е мъдростта ми, а словото ми става дело. Очите ми виждат всичко ? ако погледна някого той замръзва и трепери от страх, ако пък отвърна лицето си от него ? ще бъде унищожен. Съсредоточи ума си, Енох, и опознай говорещия. Вземи и книгите, които сам изписа. Давам ти Самуел и Рагуел, които те доведоха при мене. Слез с тях на земята и предай на синовете си онова, което видя от първото небе до моя престол. Аз сътворих всички войнства и всички сили и няма нещо, което да не се подчинява на моето единовластие и да не работи за моята сила. Дай на синовете си книгите, които изписа, за да разберат, че няма друг освен мене. И нека предават ръкописите ти на деца и внуци, на чичовци и братовчеди. Давам ти за свидетел моя архистратиг Михаел, който ще потвърди писанията ти и писанията на праотците ти Адам, Сит, Каин, Малаили на Ареид, твоя баща. Роднините ти няма да бъдат изтребени до последния век, защото заповядах на ангелите си Ариух и Париурх да ги пазят на земята. Заповядах им от време на време да ги наглеждат, за да не погинат в бъдещия потоп, който ще изпратя на човешкия род. Защото видях човешката злоба и това, че не понесоха моята власт, с която ги въздигнах. Те я отхвърлиха и приеха друга власт, която пося в душите им семената на опустошението ? тази на суетните божества. Отблъснаха мене ? Единствения ? и цялата земя се заля от неправди, обиди, прелюбодейства и зло. Затова ще я залея с потоп, тя сама ще се унищожи и ще остане затънала в кал. И ще оставя по своя воля жив само един праведен мъж от твоя род с цялото му домочадие. И от неговото семе ще се създаде нов човешки род, който ще се разраства все повече и повече. И на наследниците на твоя род ще предам твоите ръкописи и тези на дедите ти, защото това ще бъдат верни мои служители, които няма да призовават напразно името ми. И те ги предават в своя род, който ще се прослави повече и от първите земни родове.

Сега, Еноше, ти давам тридесет дневен срок, за да се върнеш в дома си и да разкажеш на синовете си и на цялото си домочадие всичко за мене. Нека чуят разказа ти и нека прочетат книгите ти, за да разберат, че няма друг Господ освен мене, затова да спазват законите ми. След тези тридесет дни ще ти изпратя ангелите си да те вземат от земята и от синовете ти и да те доведат при мене.

XII. И повика Господ един от старейшините си ? страшен и ужасен ? и го постави до мене. Лицето на този ангел бе бяло като сняг, а ръцете му бяха по-студени от лед. Той охладя лицето ми, за да търпя близостта на Господа, защото не е възможно да се изтърпят огънят на пещта, слънчевият зной и ветровитият мраз. И Господ ми рече: "Еноше, ако не се охладя сега лицето ти, никой човек не би могъл да те погледне.? После господ рече на мъжете, които преди ме бяха взели: ?Нека слезе Енох на земята с вас и вие ще го чакате до уречения ден.? И те ме поставиха още същата нощ на леглото ми. Матусалам чакаше моето завръщане и беше стоял денонощно край одъра ми. Бе ужасен, когато чу, че се завръщам. А аз му рекох да събере цялото домочадие и започнах да им говоря (17).

XVIII. Докато Енох беседваше с близките си, Господ обви в тъмнина земята. Падна мрак, който покри мъжете, които стояха около Енох и ангелите бързо го поеа и го възнесоха на най-високото небе, където Господ го остави пред лицето си навеки. Тогава тъмнината се вдигна от земята и стана светло. И хората видяха, че Енох го няма, но не разбраха как бе отнесен. Тогава прославиха Господа и се разотидоха по домовете си.

XIX. Енох бе роден на шестия ден от месец ? паввус (юни) и живя 385 години. На небето бе възнесен в първия ден на месец нисан (март) и прекара там 60 дни, описвайки всички Господни знамения. Изписа общо 366 книги и ги предаде на синовете си. На земята се върна за 30 дни, говори с тях, и пак бе взет на небето в същия шести ден на месец паввус, в който бе роден, и даже бе взет в същия час, в който бе роден. Така е с всяко човешко същество ? всеки човек има един и същи час на зачатие си, на раждането си и на смъртта си. В който час е заченат човек, в него ще се роди, в него и ще умре.

XX. А Матусалам и братята му, всичките синове Енохови, побързаха да издигнат жертвеник на мястото, наречено Ахузана, откъдето бе взет Енох. Те доведоха овце и друг добитък, повикаха целия народ и поднесоха жертва пред лицето Господне. Хората, които дойдоха да се веселят заедно с тях, поднесоха дарове на Еноховите синове. И направиха тържество за радост и веселие, което продължи три дни и три нощи (18).

XXI. На третия ден по вечерно време, старейшините казаха на Матусалам: "Застани пред лицето на Господа, заеми мястото пред Господния олтар и ще се прославиш пред народа си.? Матусалам им отвърна: ?Почакайте, о, мъже, докато Господ Бог на моя баща Енох сам посочи жрец от своите хора.?"

Хората прекараха още една нощ на мястото Ахузана, а Матусалам остана до олтара. Той отправи молитва към Господа като каза: ?Боже на целия свят, ти, който избра единствено моя баща Енох, постави жрец на своя народ и вразуми всичко според волята ти.? И заспа Матусалам, а Господ му се яви на сън и му каза: ?Матусаламе, аз Господ Бог на твоя баща Енох. Чуй гласа на своя народ и застани пред олтара ми, за да те прославя пред целия народ. Ти ще бъдеш почитан през всички дни на живота си.? Матусалам се събуди от сън и въздаде слава на Господа, който му се яви.

Сутринта старейшините дойдоха рано при Матусалам, за да чуят неговото решение. А той им каза: ?Господ Бог да благослови всички люде пред очите ми!? И дойдоха Сарсан, Хармис и Зазас. Старейшините облякоха Матусалам в празнична риза и положиха венец на главата му. Подраниха и останалите хора, които донесоха овце, други говеда и птици, които да бъдат изгорени на жертвения олтар в името Господне и в името на благословията за хората. Матусалам се възправи пред господния жертвеник и лицето му засия като денница посред бял ден, а всички хора тръгнаха след него. Той застана пред олтара и целият народ наобиколи жертвеника.

Старейшините вързаха по два четирите крака на всички говеда, положиха ги пред олтара и казаха на Матусалам: ?Вдигни ножа и заколи жертвите пред лицето Господне.? Матусалам простря ръце към небето и призова Господа с думите: ?О, Господи, кой съм аз, та съм начело на твоите хора? Господи, погледни днес към своя раб и към всички събрали се хора и нека те да бъдат изпитани във вярност към тебе. Дай благодат на своя раб пред лицето на целия народ, за да разберат всички, че ти си ме избрал за жрец на своя народ!? Докато Матусалам се молеше, олтарът се заклати, ножът подскочи от него и се намери в ръцете на Матусалам пред очите на всички хора. И затрепериха всички, и прославиха Бога. И от този ден Матусалам бе осветен пред лицето на Господа и пред лицето на всички хора. Матусалам взе ножа и закла всички жертви, донесени от хората. Те се зарадваха и се възвеселиха в този ден пред лицето Господне.

След това всички се разотидоха по домовете си.

XXII. От този ден Матусалам остана при олтара и служеше пред лицето на Господа и на целия народ. В течение на десет години той ги поучаваше за вечния живот и наставляваше целия си народ. И докато Матусалам бе жив нито един човек не се отвърна от лицето Господне. И Господ благослови Матусалам и благоволи да приеме всички негови жертви и дарове, всички служби, които изслужи пред лицето му. А когато наближи времето Матусалам да умре, една нощ Господ Бог му се яви насън и му каза: ?Слушай, Матусалам, аз съм Господа на твоя баща Енох. Искам да знаеш, че свършват земните ти дни и близък е покойт ти. Повикай Нир, син на твоя син Ламех, втория след Ной (19). Облечи го в твоята свещеническа риза и го постави до моя олтар. Разкажи му и всичко, което ще се случи по неговото време, защото наближава времето на гибелта на цялата земя, на всеки човек и на всичко живо по земята; по негово време ще има и големи вълнения сред хората. Човекът възненавидя ближния си, някои хора се възгордяха и решиха да се издигнат над другите, народ се изправи срещу народ във война; цялата земя се изпълни с кърви, скверност и всякакво зло. И щом някой изостави своя отец и започне да се кланя на суетни божества, на небесните светила, на нещо, ходещо по земята или на морските вълни, противникът на човешките души се възгордява за голяма моя жалост. Затова цялата земя ще измени устройството си, всяко дърво и всеки плод ще променят природата си в очакване на гибелното време?Тогава ще заповядам на морето да залее земята, а и от небесните скривалища върху нея ще се изсипят порои. Всичко на земята ще погине, но аз ще запазя първородния син на твоя син Ламех-Ной- и от семето му ще създам нов човешки род. Неговото поколение ще пребъде във вековете до Второто пришествие, когато хората пак ще са сгрешили пред лицето ми.

Метусалам се стресна и се събуди много наскърбен. Той повика всичките си старейшини и им разказа съня и виденията си. Хората се наскърбиха от това, което чува и му отговориха: ?Господ владее света и ще направи всичко според волята си. А ти, Метусаламе направи онова, което ти е казал Той.? Така Метусалам повика Нир, сина на Ламех и по-малкия брат на Ной и го облече в свещеническите одежди пред целия народ. Постави го до главата на олтара и го научи на всичко, което трябва да извършва пред хората. И каза Метусалам на народа си: ?От днес Нир ще ви бъде княз и вожд.? А хората му отговориха вкупом: ?Да бъде според думите ти!? (20).